

Het failliet van Bankia is maar het topje van de ijsberg van een financieel systeem dat tot over zijn oren in de problemen zit door haar deelname aan de speculatie op de immobiliënmarkt. De nationalisatie van Bankia door de rechtse Partido Popular (PP) is een gezondmaking die doorgedreven wordt dankzij publieke fondsen. Die zijn voorhanden door de besparingen die de Spaanse bevolking al heeft ondergaan en de nog ergere maatregelen die op haar afkomen. De hele zaak werd geregeld door een klikje dat een mooi beeld gaf van de nauwe verstrengeling van politieke machthebbers met privébelangen dat kenmerkend is voor het oligarchisch regime aan het hoofd van de Spaanse staat.

Het kapitaal dat de bank geïnvesteerd heeft dat zeer moeilijk kan gerecupereerd worden, zou groter zijn dan 130 miljard euro. Sinds het begin van deze crisis heeft men een belangrijke deel van de bank boven water gehouden door het uitzuigen van de burgers via openbare subsidies. En tegelijk stuurt de bank de politie om families die alles verloren hadden, op straat te zetten!

Waarom Bankia nationaliseren?

Niet alleen omdat het de vierde grootste financiële acteur is in de Spaanse staat, maar ook omdat het de bank is die de meeste organische banden onderhoudt met de Partido Popular (PP). (1)

Maar ook omdat Bankia extreem diep in de schulden staat tegenover het internationaal banksysteem. Omdat banken met een sleutelrol in de stabiliteit van de financiële wereld Bankia ondersteund hebben sinds zijn beursgang: UBS (de belangrijkste Zwitserse bank), Deutsche Bank, Merrill Lynch, J.P. Morgan Chase...

Heel het raderwerk van de neoliberale macht die 30 jaar geleden in Spanje de macht overnam, bestond erin de winstvoet van de kapitalisten terug op te krikken door de directe en indirecte lonen (2) van de werknemers te drukken, zonder de reële productie of rijkdom te verhogen, maar door de levensvatbare openbare diensten en het openbaar patrimonium te privatiseren. Deze vermindering van de koopkracht heeft vele arbeiders en bedienden gedwongen zich in de schulden te steken, aangemoedigd door alle financiële bedrijven die de individuele consumptie wilden ondersteunen: dit is de grondsteen van de huidige crisis.

De redding van de banken op de manier dat alle Westerse regeringen dat doen, de rechtse zowel als de zogenaamd linkse, heeft de financiële kanker niet genezen, maar hem des te agressiever gemaakt. Ze hebben veel ongunstiger krachtsverhoudingen meegebracht voor een andere politiek die uitgaat van sociale bescherming en direct krediet aan particulieren en bedrijven ten gunste van de reële economie en de tewerkstelling.

Bankia redden met openbare fondsen zoals Eerste Minister Rajoy voorgeeft te doen, gaat een nieuwe cyclus van bankreddingen inluiden in Spanje en andere landen. Daaruit vloeien dan weer besparingsbegrotingen en bezuinigingsmaatregelen voort die als gevolg een belangrijke toename van de werkloosheid en zeer waarschijnlijk een grote economische depressie, even erg als die van de jaren dertig, zullen hebben.

Bovendien zou een nationalisatie van Bankia zeer zeker een interventie van de troika (3) in Spanje veroorzaken, met toepassing van dezelfde bittere remedies die de Grieken al moesten ondergaan, dat kan men al lezen in de internationale financiële pers. En als de Europese Centrale Bank dat niet kan tillen, dan betekent dat waarschijnlijk het einde van de Euro.

De enige manier om op korte termijn komaf te maken met de dictatuur van de financiële wereld, is het pad van IJsland te bewandelen. De banken die niet solvabel zijn moeten gewoon failliet gaan, de spaargelden worden gewaarborgd en de verantwoordelijken komen voor de rechtbank. De schulden worden doorgespeeld aan de schuldeisers en de grote aandeelhouders. In feite is de enige progressieve uitweg een radicale herverdeling van de rijkdom en de arbeid door te voeren, een ecologische reconversie van de economie (transport, energie, landbouw enz.). Indien dat kan in het kader van de Euro, zoveel te beter. Indien niet, dan mogen we de chantage van Merkel, Draghi of Barroso niet meer pikken. In ieder geval zullen we de nationalistische tendensen moeten bevechten en een antikapitalistisch internationalisme verdedigen dat een alternatief voorstelt voor de werkende bevolking en de volkeren van Europa.

Noten:

1) Partido Popular, letterlijk Volkspartij is een conservatieve rechtse partij, de geciviliseerde erfgenaam van de Francodictatuur.

2) Indirect loon is een exacte benaming voor wat gewoonlijk Sociale Zekerheid of zelfs sociale lasten genoemd wordt.

3) De troika is het samenwerkingsverband van het Internationaal Muntfonds, de Europese Centrale Bank en de Europese Commissie.

* Andreu Coll is lid van Izquierda Anticapitalista, onze zusterorganisatie in de Spaanse Staat.

Foto AP / Emilio Morenatti